

Beslut 2018/07

Obehörighet

Svenska kyrkans överklagandenämnd
Meddelat 2018-03-27
58 kap. 1 § kyrkoordningen

YRKANDE M.M.

A och B anmälde kyrkoherden C till domkapitlet för att ha agerat olämpligt inför och i samband med begravningen av D.

Under handläggningen av ärendet gjorde anmälarna gällande att biskopen var jävig eftersom han inte agerat beträffande missförhållandena i Y pastorat. I ett särskilt uppsatt beslut den 13 december 2017 beslutade domkapitlet att ogilla jävsinvändningen mot biskopen.

I slutligt beslut den 13 december 2017 fann domkapitlet att C inte hade agerat olämpligt och avskrev ärendet, se bilaga A.

A och B har överklagat domkapitlets beslut och gjort gällande att beslutet strider mot gällande rätt samt att det har förekommit felaktigheter och jäv vid handläggningen i domkapitlet. De har begärt och beviljats anstånd till den 1 mars 2018 med utveckling av grunderna för sitt överklagande. A och B har emellertid inte kommit in med någon komplettering av sitt överklagande.

Svenska kyrkans överklagandenämnd (Johan Munck, Esbjörn Särdaqvist, Caroline Krook, Torgny Werger och Britt Louise Agrell) anförde i beslut den 27 mars 2018 följande.

Enligt 58 kap. 1 § kyrkoordningen kan ett beslut överklagas endast om det av någon bestämmelse i kyrkoordningen framgår att beslutet får överklagas. Reglerna i 57 kap. 8–18 §§ kyrkoordningen om beslutsprövning gäller enligt 57 kap. 8 § femte stycket 4 kyrkoordningen inte beslut som har fattats av domkapitlet.

Ett domkapitels beslut i fråga om obehörighet enligt 31 kap. 12 § kyrkoordningen får, enligt 31 kap. 18 § andra stycket kyrkoordningen, överklagas hos Svenska kyrkans överklagandenämnd. Rätt att överklaga har, enligt samma bestämmelse, den präst som berörs av beslutet. Den som anmält ärendet till domkapitlet har således inte rätt att överklaga domkapitlets beslut. Överklagandenämnden kan följaktligen inte ta upp As och Bs överklagande av domkapitlets beslut till prövning.

Överklagandenämndens beslut: Överklagandenämnden avvisar överklagandet.

Sökord: Obehörighet.

Ärendenummer: ÖN 2018/7.

Beslut: 7/2018

Bilaga A

Bilaga A X STIFT

Dnr 3.9 2017-238 DkB 15/17

Beslut

Meddelat i X den 13 december 2017

PART

Kyrkoherden C

ANMÄLANDE

1. A

2. B

SAKEN

Prövning av anmälan

BAKGRUND

Anmälarna har via e-post inkommit med en stor mängd skrivelser där de framför kritik mot bland annat kyrkoherden C. Anmälarna gör, såvitt får förstås, gällande att C visat prov på olämpligt agerande, varvid C huvudsakligen anklagas för följande. a) Att under längre tid ha ignorerat en i september 2016 framförd begäran om medling i tvist om gravsättning av D, b) att i samråd med officianten E ha medverkat till att begravningsgudstjänst för D den 6 september 2016 inte genomförts i enlighet med den avlidnas och delar av dödsboets önskemål, c) att ha vägrat behandla en reklamation av den angivna begravningsgudstjänsten med därtill kopplat skadeståndskrav, såvitt kunnat förstås framställt av anmälarna hösten 2016, d) att under juli eller augusti 2017 ha flyttat urnan med Ds aska från en säker förvaringsplats till en osäker sådan, utan tillåtelse (eventuellt i strid med särskilda instruktioner) eller skäl för sådant tillgrepp, e) att inte ha respekterat läkarintyg avseende anmälaren Cathrine Wernersson From i samband med försök till medlingsförfarande i augusti 2017 samt f) att ha upprättat och ingett en skriftlig handling med missvisande innehåll till Länsstyrelsen i Y (Protokoll vid medling - inte eniga daterad 2017-08-22).

Det antecknas att anmälarna genom skrivelse 2017-09-25 begärt och fått anstånd t.o.m. 2017-11-25 med att slutföra sin talan i ärendet, men att de inte inkommit med något sådant kompletterande yttrande. C har inkommit med yttrande över den kritik som framförts mot honom och huvudsakligen anfört följande. Tvist har uppstått mellan anmälaren A och hennes far angående gravsättningen av hennes farmor D. Den sistnämnda avled 2016-08-21. Begravningsgudstjänst hölls 2016-09-06 och kremation skedde 2016-09-14. Tvisten rör var, när och hur gravsättning av stoftet ska ske. Efter det att D kremerats klagade anmälaren A, genom 57 stycken sms på en knapp månad, att tvist om gravsättning i och för sig förelåg men att han var oönskad som medlare. Samtidigt fick han via muntlig kontakt med anmälarens far intryck av att konflikten skulle komma att lösas internt inom familjen. När det sedan framkom att någon sådan lösning inte verkade gå att nå, meddelades 2017-07-21 skatteverket om att tvist förelåg och att medlingsförsök skulle ske.

Parterna erbjöds 2017-08-12 medling, varvid 11 olika förslag på tider framfördes. Berörd anmälare avlog samtliga datum. Parterna tillskrevs på nytt 2017-08-17, nu med erbjudande om att få hjälp av extern medlare från Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation. Även detta erbjudande försköts av anmälaren A. Eftersom det inte gick att få till stånd medling hänsköts ärendet därefter 2017-08-22 till Länsstyrelsen på hans initiativ. Beträffande begravningsgudstjänsten får D uppfatta han det som att anmälarna är kritiska mot att vissa personer tillåtits bevista gudstjänsten ifråga. Han anser inte att något fel begåtts; Svenska kyrkans gudstjänster ska enligt 17 kap. 2 § kyrkoordningen vara öppna för alla. Det har därmed saknats anledning att tillmötesgå anmälaren As krav på skadestånd på grund av påstådda fel med gudstjänsten. Den av anmälarna omnämnda urnan har hanterats i enlighet med fastslagen begravningsportal och praxis i pastoratet. Några särskilda instruktioner eller önskemål om urnans hantering har inte framställts. Anledningen till att urnan under kortare tid flyttades från normal placering i vaktmästarnas lokaler på kyrkogården till annan säker förvaring i pastoratets brand- och stöldsäkra valv, berodde främst på att pastoratet hade drabbats av inbrott och det fanns risk för skadegörelse. sedan larm installerats placerades urnan åter i låst utrymme i vaktmästarnas lokal.

Beträffande anklagelsen om att han skulle ha negligerat läkarintyg så gjorde han bedömningen att tvisten inte skulle gå att lösa lokalt. Processen var redan utdragen och ettårsgränsen närmade sig. Anmälaren A hade vidare tydligt markerat att hon inte önskade vare sig honom eller föreslagen extern person som medlare. Därför upprättades och överlämnades 2017-08-22 dokumentet Protokoll vid medling- inte eniga till båda parter och till Länsstyrelsen. Inom ramen för utredningen av ärendet har inhämtats handlingar från Länsstyrelsen, bland annat Länsstyrelsens beslut i tvisten om gravsättning av D daterat 2017-09-22. Av beslutet framgår att Länsstyrelsen inte funnit anledning att ifrågasätta det av C enligt lag upprättade protokollet med eget yttrande. Länsstyrelsen har inte heller i övrigt framfört någon kritik mot vare sig Y pastorat eller C avseende tillämpningen av begravningslagen i det aktuella ärendet.

DOMKAPITLET SKÄL

Genom den anmälan som inkommit i ärendet har domkapitlet att ta ställning till om det finns förutsättningar och skäl för tillämpning av bestämmelsen i 31 kap. 12 § kyrkoordningen. Enligt 31

kap. 12 § kyrkoordningen, rar domkapitlet förklara en präst obehörig att utöva kyrkans vigningstjänst, besluta om provotid för fortsatt behörighet eller tilldela prästen skriftlig erinran, om denne

1. har brutit de löften som han eller hon har givit vid vigningen,
2. har brutit sin tystnadsplikt i fråga om sådant han eller hon har fått veta under själavårdande samtal,
3. på grund av sjukdom eller av annan liknande anledning har förlorat förmågan att rätt utöva vigningstjänsten, eller
4. genom brottslig gärning, på grund av sitt levnadssätt eller på annat sätt i avsevärd mån har skadat det anseende en präst bör ha.

Bestämmelsen innebär att det ska vidtas en prövning i två steg. Först prövas om olämplighet föreligger enligt någon av de angivna punkterna. Om olämplighet konstateras föreliggande avgörs därefter om detta ska leda till ett beslut om någon sådan påföljd som anges i 31 kap. 12 § kyrkoordningen.

Domkapitlet gör följande bedömning

Anmälarnas kritik grundas huvudsakligen på att C påstås ha misskött uppgifter hänförliga till begravningsverksamheten i Y pastorat. Enligt begravningslagen är det Länsstyrelsen som utövar tillsyn över lagens tillämpning. Av Länsstyrelsens beslut i tvisten om gravsättning av D framgår att Länsstyrelsen inte funnit några skäl att rikta kritik mot Cs inblandning i och hantering av ärendet för huvudmannens räkning. Länsstyrelsens bedömning måste åläggas avsevärd vikt när nu domkapitlet har att ta ställning till om C - ur ett inomkyrkligt perspektiv - agerat på något sätt olämpligt. C har bemött de anklagelser som lagts honom till last och lämnat rimliga förklaringar till varför han hanterat den bakomliggande gravsättningstvisten med mera på sätt skett. Den omständighet som i viss mån sticker ut är den långa tid som tilläts gå utan några aktiva medlingsförsök i tvisten, men även i detta avseende har han lämnat en godtagbar förklaring till varför så blev fallet.

Sammanfattningsvis kan C utifrån vad som framkommit i ärendet inte anses ha agerat olämpligt i sin egenskap av präst. De genom anmälan anförda omständigheterna ska därmed inte föranleda någon vidare åtgärd från domkapitlets sida.

DOMKAPITLET'S BESLUT

Anmälan föranleder inte någon vidare åtgärd från domkapitlets sida. Ärendet avskrivs.

.....